
Aandachtsgebied: Dienstverlening
Team Financiën, control en administratie
E-mailadres: M.Tillema@barneveld.nl
Telefoonnummer:

Raadsvoorstel nr. 4734
Barneveld, 25 maart 2026
Portefeuillehouder: W. Oosterwijk

Onderwerp: Jaarverslaggeving 2025

Samenvatting raadsvoorstel

De jaarverslaggeving is een verantwoordingsdocument waarin, naast de uitkomsten van de exploitatie (reguliere werkzaamheden en grondexploitatie) over het jaar 2025, ook een toelichting op hoofdlijnen met betrekking tot de programma's is opgenomen. De jaarverslaggeving dient volgens de Gemeentewet door de raad te worden vastgesteld en voor 15 juli 2026 aan de provincie en het CBS te worden gezonden.

Normaliter is het accountantsverslag ook onderdeel (bijlage) van de jaarverslaggeving. Deze is nog niet beschikbaar, het accountantsverslag en de collegereactie worden verzonden naar de auditcommissie en raad zodra de controle volledig is afgerond.

Aan de raad,

Gevraagde beslissing:

1. De jaarverslaggeving 2025 overeenkomstig dit voorstel vast te stellen;
2. Het MPG 31-12-2025 vaststellen met de daarin opgenomen geactualiseerde grondexploitaties met de bijbehorende resultaten op eindwaarde;
3. De hoogte van de verliesvoorziening grondexploitaties te verhogen met € 1,577 miljoen en deze vast te stellen op € 7,538 miljoen;
4. a. De hoogte van de bedragen voor vier voorstellen van budgetoverheveling aan te passen conform de specificatie in Bijlage 3 Budgetoverheveling in de begroting 2026.
b. Vanuit de reserve budgetoverheveling een bedrag van € 0,08 miljoen te laten vrijvallen in het resultaat.
5. Het positieve resultaat over 2025 ad € 10,518 miljoen als volgt te bestemmen:
 - a. Aan de algemene reserve een bedrag van € 1,148 miljoen toe te voegen, gelijk aan de rijksbijdrage tegemoetkoming tekorten jeugdzorg voor het jaar 2025;
 - b. Het resterende deel van het resultaat, € 9,37 miljoen, te storten in de 'Bestemmingsreserve verantwoord groeien';
6. Décharge te verlenen aan het college van Burgemeester en wethouders voor het gevoerde beleid.

1. Inleiding

Wij bieden u met genoegen de Jaarverslaglegging en bijbehorende Jaarrekening aan van de gemeente Barneveld over het jaar 2025. Veel van wat we ons hadden voorgenomen, is in 2025 ook daadwerkelijk uitgevoerd dan wel verder gebracht. Op hoofdlijnen laten wij dat in het jaarverslag zien onder de noemer "Wat hebben we bereikt" en geven daarna per begrotingshoofdstuk, een meer gedetailleerde verslaglegging.

Naast de inhoudelijke verantwoording leggen wij rekenschap af als het gaat om het gevoerde financiële beleid. We lichten daarbij de financiële verschillen toe en we duiden het positieve resultaat van € 10,518 miljoen.

2. Beoogd effect

Door middel van de jaarverslaggeving legt het college verantwoording af over het gevoerde beleid. De jaarverslaggeving biedt de gemeenteraad de gelegenheid haar controlerende taak uit te voeren. De raad kan op grond van art. 199 Gemeentewet overgaan tot décharge van de leden van het college ten aanzien van het gevoerde financiële beleid.

3. Argumenten

2.1 Sinds 2015 wordt jaarlijks een Meerjarenprognose grondexploitaties (MPG) opgesteld en tegelijk met de jaarverslaggeving aan de raad aangeboden (collegevoorstel 664604 van 25 mei 2016)

In de jaarrekening, onder de toelichting op de voorraden, vindt u het jaarlijks overzicht grondexploitaties. Deze sluit aan op het MPG. In het MPG vindt u een uitgebreid overzicht van alle grondexploitaties, inclusief visualisaties, risico's en een korte beschrijving van de projecten. In de jaarverslaggeving worden tevens de mutaties verwerkt vanuit het MPG zoals de resultaatneming bij het afsluiten van complexen, de resultaten van de tussentijdse winstnemingen en het bijstellen van verliesvoorzieningen. Het MPG wordt als basis genomen voor deze mutaties. Op deze wijze sluiten jaarverslaggeving en MPG naadloos op elkaar aan.

3.1 Uit de jaarlijkse actualisatie van de grondexploitaties in het MPG bij de jaarrekening is gebleken dat de verliesvoorziening naar boven moet worden bijgesteld.

Het actieve maar behoedzame grondbeleid van de afgelopen jaren heeft de gemeente mogelijkheden verschaft om actief sturing te geven op gewenste ruimtelijke ontwikkelingen. Echter brengt niet elk project een positief resultaat met zich mee. Als een project verlieslatend is dient hiervoor een verliesvoorziening getroffen te worden. De verliesvoorziening zal bij het afsluiten van een project met een negatief resultaat vrijvallen ter dekking van het tekort. Als er tussentijds aanleiding is om de verliesvoorziening bij te stellen zal hiervoor separate besluitvorming gevraagd worden.

Het saldo van de verliesvoorziening per 1 januari 2024 bedroeg € 6,0 miljoen. Door de actualisatie van de grondexploitaties zijn de resultaten gemuteerd en moet de verliesvoorziening voor de doorlopende grondexploitaties per saldo worden verhoogd met € 1,577 miljoen. Hierdoor bedraagt het saldo van de verliesvoorziening per 31 december 2026 € 7,538 miljoen. Een toelichting op de mutaties van de verliesvoorziening wordt in het MPG gegeven.

4.1 Via de Tweede Tussenrapportage 2025 de raad besloten om op basis van de voorlopige budgetoverheveling al rekening te houden met geprognosticeerde budgetoverhevelingen van € 2,97 miljoen. Bij het opstellen van de jaarrekening blijkt dat dit bedrag bijgesteld kan worden naar € 2,89 miljoen. Het is belangrijk dat deze werkzaamheden nog wel worden uitgevoerd in 2026. We stellen hierbij voor om het voordelige verschil van € 0,080 miljoen te laten vrijvallen.

5.1 Rijksmiddelen tegemoetkoming tekorten jeugdzorg storten in de algemene reserve voor uitwerken vervolgacties

Het Rijk heeft in de Meicirculaire 2025 een aanvullende bijdrage verstrekt aan gemeenten ter compensatie van het structurele tekort in de jeugdzorg. Voor de gemeente Barneveld betreft dit in 2025 een bedrag van € 1,148 miljoen. Bij de Tweede Tussenrapportage 2025 is dit bedrag vrijgevallen in het resultaat. Op dit moment werken we aan de doorontwikkeling van de lokale Hervormingsagenda. We verwachten dat voor de verdere uitwerking in acties en businesscases in 2026 en de jaren daarna mogelijk incidentele middelen nodig zijn. Concrete plannen worden op dit moment uitgewerkt. Vanuit deze reserve kan later, zodra de plannen zijn geconcretiseerd, een beroep worden gedaan op deze middelen.

5.2. Er is vóór resultaatbestemming voldoende weerstandsvermogen, waardoor het niet noodzakelijk is om een deel van het rekeningresultaat 2025 aan de algemene reserve toe te voegen.

Het weerstandsvermogen vóór resultaatbestemming ligt binnen de optimale bandbreedte. De komende jaren heeft gemeente Barneveld een groeiambitie. Gezien deze groeiopgave stellen wij voor om € 9,37 miljoen van het resultaat toe te kennen aan de bestemmingsreserve Verantwoord Groeien. Het doel van de bestemmingsreserve is de dekking van incidentele lasten vanuit nieuwe beleidsimpulsen en dekking van

structurele lasten voor majeure investeringsopgaven. Voor beide geldt dat deze dienen te vallen onder de noemer 'verantwoorde groei' zoals geformuleerd in de Kadernota 2025.

4. Kanttekeningen

In de rechtmatigheidsverantwoording en paragraaf bedrijfsvoering legt het college verantwoording af rondom het rechtmatig handelen. De gerapporteerde onrechtmatigheden hebben met name betrekking op enkele begrotings- en kredietoverschrijdingen en op bevindingen gerelateerd aan het niet naleven van Europese aanbestedingsgrenzen in het inkoopproces. De organisatie treft maatregelen om de onrechtmatigheden in de komende jaren te reduceren.

5. Financiën

De gemeente Barneveld heeft in 2025 een voordelig resultaat behaald van € 10,518 miljoen. De laatst vastgestelde begroting gaat uit van een voordelig resultaat van € 10,6 miljoen (2e Tussenrapportage en uitkomsten septembercirculaire 2025).

Dit betekent dat het verschil tussen de laatste begroting en het uiteindelijke resultaat € 0,1 miljoen nadelig bedraagt (incidenteel).

Van het nadelige verschil heeft € 2,0 miljoen betrekking op een extra storting in de pensioenvoorziening wethouders, door een wijziging in de wetgeving. Daarnaast was er sprake van € 2,5 miljoen hogere algemene uitkering, € 0,485 miljoen lagere lasten voor het programma Waardevol Landelijk Gebied en € 1,634 miljoen nadelig aan mutaties reserves. Er is een positief verschil op de grondexploitaties van € 0,486 miljoen, die pas einde jaar wordt bepaald. Het enige structurele nadeel wordt veroorzaakt door Wmo immateriële voorzieningen (0,485 miljoen nadelig).

De belangrijkste verschillen worden in het onderdeel verschillenanalyse uiteengezet. Om de financiële transparantie te vergroten is er een uitgebreidere toelichting opgenomen in bijlage 2.

6. Participatie en communicatie

a) Participatie

Niet van toepassing

b) Communicatie

7. Vervolgstep

Na vaststelling worden de jaarstukken verzonden naar de provincie en het CBS.

8. Bijlagen

- Jaarverslaggeving 2025
- Meerjarenprognose grondexploitaties (MPG)

Burgemeester en wethouders van Barneveld,
de secretaris, de burgemeester,
W. Wieringa J. van der Tak